

STÄLLNINGSTAGANDE kring KONTAKTPERSON

- Insatsen Kontaktperson LSS § 9 p.4

1. Bakgrund

Funktionsrätt Sverige, Lika Unika, Unga med synnedsättning och Förbundet Unga rörelsehindrade, har med anledning av regeringens tillsatta översyn av den statliga assistansersättningen och LSS (Dir 2016:40), organiserat en arbetsgrupp. Gruppen består av representanter från en bredd av den svenska funktionshindersrörelsen, som parallellt med den statliga översynen har bedrivit en löpande rapportering av angelägna frågor som rör LSS.

Funktionsrätt Sverige respektive Lika Unika har haft varsin expert i den statliga utredningen. Som enda representanter för mottagare av LSS-insatser, är de utsedda att representera alla förbundsmedlemmar och har arbetsgruppen till sitt stöd för att kunna samla och förmedla den mångfald av behov som LSS är tänkt att fylla.

Arbetsgruppens ambition har varit att i dialog med andra organisationer som företräder rättighetsbärare inom LSS, samla och förmedla erfarenheter och synpunkter från hela målgruppen för LSS.

Arbetsgruppen lämnar härmed följande ställningstagande avseende insatsen Kontaktperson LSS 9 § p.4

Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4:

Insatsen kontaktperson hjälpa till att bryta den enskildes isolering genom samvaro och hjälp till fritidsverksamhet. Ge råd till den enskilde i situationer som inte är av komplicerad natur samt vara en hjälp för att komma ut i kontakt med andra människor och för att komma ut i samhället.

2. Principiella utgångspunkter

Vårt ställningstagande utgår från följande principiella utgångspunkter vilka baseras på gällande lagar och konventioner.

LSS, Lag om stöd och service till viss funktionshindrade

LSS, (1993:387) fastställer i 5 § att verksamhet enligt denna lag skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som omfattas av lagen. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Lagen föreskriver vidare i 6 § att verksamheten enligt denna lag skall vara av god kvalitet och bedrivs i samarbete med andra berörda samhällsorgan och myndigheter. Verksamheten skall vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Den enskilde skall i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

UNCRPD, konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som Sverige tillträdde genom riksdagsbeslut i december 2008 ¹, fastställer i artikel 19 rätten att leva självständigt och att delta i samhället. Rätten till kontaktperson innebär också en rätt till delaktighet och inkludering i samhället i enlighet med artikel 8 Europakonventionen och artikel 28 Funktionsrättskonventionen.

Konventionsstaterna erkänner lika rätt för alla personer med funktionsnedsättning att leva i samhället med samma valmöjligheter som andra personer och ska vidta effektiva och ändamålsenliga

---

¹ Prop 2008/09:28

åtgärder för att underlätta att personer med funktionsnedsättning fullt åtnjuter denna rätt och deras fulla inkludering och deltagande i samhället, bl.a. genom att säkerställa att:

a) personer med funktionsnedsättning har möjlighet att välja sin boställningsort och var och med vem de vill leva på lika villkor som andra och inte är tvungna att bo i särskilda boendeformer,

b) personer med funktionsnedsättning har tillgång till olika former av samhällsservice både i hemmet och inom särskilt boende och till annan service, bl.a. sådant personligt stöd som är nödvändigt för att stödja boende och deltagande i samhället och för att förhindra isolering och avskildhet från samhället.

Konventionen fastställer i artikel 20 rätten till personlig rörlighet. Konventionsstaterna ska vidta effektiva åtgärder för att säkerställa personlig rörlighet med största möjliga oberoende för personer med funktionsnedsättning, bl.a. genom att:

a) underlätta personlig rörlighet för personer med funktionsnedsättning på det sätt och vid den tid de själva väljer och till överkomlig kostnad,

b) underlätta tillgång för personer med funktionsnedsättning till hjälpmedel av kvalitet och andra former av assistans och annan personlig service, inklusive genom att göra dem åtkomliga till rimlig kostnad.

Sammanfattning

Sverige har höga ambitioner att tillgängliggöra en anständig livsmiljö där alla människor har samma grundläggande rättigheter att leva ett gott liv under egen frihet. Flera av dessa grundläggande principer manifesteras i internationella konventioner samt fastslås tydligt i flera nationella lagar. Sverige har dessutom ett historiskt arv att förvalta genom att vara ett av de första länder som på allvar uppmärksammade under vilka omständigheter personer med olika funktionsnedsättningar levde i stora institutionsmiljöer. Genom normaliseringsprincipen, d.v.s. att kunna leva som andra i fråga om mänskligt värde, levnadsvillkor och meningsfullhet, påbörjades ett reformarbete som Sverige som nation har all anledning att vara stolt över. LSS har konstruerats som en rättighetslag vilken ska tillförsäkra de individer som omfattas relevanta insatser. Eftersom lagen syftar till att säkerställa de individuella behoven så måste

utgångspunkten vara att lagen ska tillämpas utifrån den enskildes behov.

Under senare år har den faktiska rättstillämpningen av LSS, inklusive 9 § 4 om kontaktperson, inneburit att lagens grundläggande intentioner urholkats, med tydligt negativa konsekvenser för de personer som omfattas av lagen. I det fall lagen inte tillförsäkrar berörda individer de rättigheter som lagen syftar till att garantera, så kan man konstatera att lagens mening inte följs. Det är också viktigt att notera att Sveriges tillträdande av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning inte medger lagändringar som på något sätt försvagar redan lagstadgade rättigheter för personer med funktionsnedsättningar.

Vi anser att den grundläggande intentionen i LSS måste värnas och förstärkas i dess utformning och tillämpning. Vad avser insatsen kontaktperson så har den försämrats under de senaste åren till men för den enskilde. Här krävs en särskild översyn i syfte att säkerställa lagens mening och återställa en förutsägbar insats av god kvalitet.

3. En tillbakablick

LSS bygger på en idéhistorisk grund som utgår ifrån centrala begrepp som normaliseringsprincipen och integrering, vilka blev vägledande på 1960 och 1970-talet. Normaliseringsprincipen innebär att personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att leva som andra, exempelvis gällande ekonomisk standard, vardagssysslor och förändringar i livets alla olika faser. Begreppet integrering lyfter rätten för personer med funktionsnedsättning till delaktighet i samhällslivet som andra medborgare – en rättighet som tidigare varit obefintlig då man historiskt sett betraktade personer med funktionsnedsättning som patienter som hörde hemma på vårdinstitution.

Just delaktighet är en grundsten i insatsen kontaktperson. I förarbetena till LSS beskrivs insatsen kontaktperson på följande sätt. "Kontaktperson bör vara en person som ställer sig till förfogande som medmänniska för en person med funktionshinder som behöver hjälp för att komma i kontakt med andra människor och för att komma ut i samhället (...). Andra kan behöva en intresserad person eller familj att regelbundet prata och umgås med (...). Insatsen bör

enligt vår mening ses som ett icke-professionellt stöd som ges av en person med stort engagemang och intresse för andra människor. Något krav på särskild yrkeskompetens bör inte ställas. Det utesluter självfallet inte att kontaktpersonens insats ibland kan utgöra ett komplement till det professionella arbetet. En viktig uppgift för kontaktpersonen skall vara att bryta den funktionshindrades isolering genom samvaro och genom hjälp till fritidsverksamhet. Kontaktpersonen kan också ge råd till eller vara talesperson för den funktionshindrade i olika situationer som inte är av så komplicerad natur t.ex. då god man eller juridisk expertis bör anlitas. Någon särskild form för uppdraget bör inte finnas, såsom t.ex. rapporteringsskyldighet till huvudmannen. Kommunens roll är, på grund av uppdragets natur, huvudsakligen att vara en förmedlare av kontaktpersoner och att aktivt arbeta för att få människor att engagera sig som kontaktpersoner.”²

I förarbetena uttalas vidare att stöd ska ges och utformas i samverkan med den berörde och, när denne är underårig, med vårdnadshavare. Om den enskilde exempelvis begär att en viss person ska anlitas för personlig assistans eller som kontaktperson bör detta önskemål om möjligt tillgodoses.³

Handikapputredningen föreslog att kontaktpersonen också kan ha till uppgift att informera den enskilde om vart han eller hon ska vända sig i olika frågor samt att hjälpa till med kontakten. Det föredragande statsrådet bedömde dock att sådant stöd kan skapa en oklarhet i rollfördelningen gentemot gode män och förvaltare. Stöd av kontaktperson ingick tillsammans med rådgivning och annat personligt stöd i en av de omsorger som angavs i 1985 års omsorgslag. Där förordades att en sådan kontaktperson regelmässigt skulle utses som hjälp till en psykiskt funktionsnedsatt och att uppgiften var att ge stöd för att få kontakter utanför institutionen, hjälp att klara kontakter med t.ex. grannar och myndigheter men främst att vara en kamrat eller en föräldraersättare. LSS-kommittén bedömde inte att det behövdes några författningsändringar eller andra särskilda åtgärder när det gällde

insatsen kontaktperson men föreslog att Socialstyrelsen skulle få i uppdrag att sammanfatta kunskaper och metoder för rekrytering av

---

² Prop 1992/93: 159 s. 75

³ Prop. 1992/93:159 s. 171

kontaktperson samt beskriva framgångsfaktorer och möjliga åtgärder för att på lång sikt trygga rekryteringen.⁴

4. Förändrad rättstillämpning

Insatsen kontaktperson har begränsats under senare år. Möjligheten att ha insatsen kontaktperson när man bor i en gruppboende har kraftigt begränsats på grund av rättspraxis. Som motiv för att avslå insatsen anförs bland annat att man inte kan vara socialt isolerad om man bor på ett gruppboende samt att personalen på ett gruppboende förväntas kunna utföra motsvarande insats. En person med intellektuell funktionsnedsättning eller autism t.ex. kan i allra högsta grad bli socialt isolerad och ha behov av en kontaktperson.

Rättstillämpande instanser menar i princip att den som bor på ett gruppboende och t.ex. har daglig verksamhet, naturligen träffar andra människor och därmed har fått sina behov av medmänskliga kontakter tillgodosedda. Av LSS förarbeten framgår dock att insatsen kontaktperson inte syftar till att säkerställa ett allmänt sällskap utan ett individanpassat engagerat och medmänskligt stöd, med målet att bryta social isolering. På denna punkt är förarbetena mycket tydliga.

En av de viktigaste uppgifterna för en kontaktperson är att ge ett personligt stöd, för att bryta isolering och för att underlätta ett självständigt liv. Det handlar också om att hjälpa en person med funktionshinder att tillföra kontakter utanför den normala kretsen av familj och personal. Ett annat viktigt syfte är att hjälpa personer med funktionshinder att komma ut i samhällslivet samt att kunna genomföra fritidsaktiviteter med mera. En kontaktperson fungerar ofta som en god vän eller engagerad medmänniska. För den ordinarie personalen på ett gruppboende eller på en daglig verksamhet är det svårt att samtidigt kombinera rollerna som professionell yrkesutövare och nära vän. Det ligger i sakens natur och är inget märkligt. En person kan möta många medmänniskor på t.ex. ett gruppboende utan att just dessa personer har intresset eller förmågan att bryta en upplevd isolering. Det är heller ingen självklarhet att man vill umgås med sina grannar på boendet trots att man ses dagligen. Beslutsmyndigheter och domstolar antar ofta en kvantitativ definition av social isolering, t.ex. att det finns ett visst antal individer i ens direkta omgivning, vilket tas som tecken på att

---

⁴ SOU 2008:77 s. 684

den enskilde inte är socialt isolerad. Ett motsvarande perspektiv kan vara att den enskilde har möjlighet att utföra en eller två aktiviteter i veckan, vilket man anser vara tillräckligt för att bryta isoleringen. Kvantitativa bedömningar leder ofta fel och i stället borde en kvalitativ bedömning göras i varje enskilt fall. Vi är alla unika individer med egna personligheter, intressen och behov. De allra flesta människor umgås inte endast med sina grannar eller arbetskamrater utan har även en eller flera vänner som de själva valt att umgås med. En kontaktperson ger den enskilde en egen vän eller engagerad medmänniska som man kan prata öppet med om vad man vill.

Rättspraxis rörande insatsen kontaktperson har förändrats så att lagens intentioner har urholkats över tid. Dels har rättstillämpningen försämrats insatsen till fång för dess ursprungliga syfte, dels varierar rättstillämpningen tydligt från fall till fall. Ett par aktuella exempel är:

Kammarrätten 4568-08

En man hade tidigare varit beviljad insatsen kontaktperson. Under vintern 2008 avslög dock stadsdelsnämnden i Stockholms stad hans ansökan på den grunden att behov inte längre bedömdes föreligga. Nämnden menade bland annat att mannen tillbringande en stor del av fritiden utanför den gruppbostad där han bor och att han deltog i olika aktiviteter.

I överklagandet framhöll mannen bland annat att han hade behov av en kontaktperson för att kunna träffa andra personer utanför gruppen personer med funktionsnedsättningar. Mannen påpekade att insatsen kontaktperson framförallt är att tillgodose behovet av en medmänniska när anhörigkontakt saknas eller behöver kompletteras. En kontaktperson har bland annat till uppgift att bryta den enskildes isolering.

Kammarrätten konstaterade att mannen var beviljad särskilt boende i form av gruppbostad och daglig verksamhet. Den fann det inte visat att han till följd av sitt funktionshinder drabbats av en social isolering som motiverar att han ska beviljas den aktuella insatsen.

RÅ 1995 ref. 47

Högsta förvaltningsdomstolen uttalade här att ett boende i gruppboende inte utgör hinder mot att också ledsagarservice enligt 9 § första stycket 3 LSS beviljas i sådan omfattning att den enskildes behov av samlade stödinsatser tillgodoses i skälig omfattning. Även om hjälp av det slag det var fråga om (ledsagarservice) normalt och i första hand bör tillgodoses inom ramen för gruppboendet, kan det i vissa särskilda fall i själva verket framstå som nödvändigt att kombinera de i 9 § första stycket 3 och 9 LSS angivna insatserna. Många avgöranden i underinstanser hänvisar till denna princip även i mål rörande rätten till kontaktperson.

Kammarrätten Gbg 6131-16

En kommun avslog en medelålders kvinnas ansökan om kontaktperson eftersom hon var beviljad bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Personalen hade inte hunnit få möjlighet att stötta kvinnan, anförde nämnden, och det kunde inte fastställas att behovet inte tillgodoses genom befintlig insats. Kvinnan hade inte kontakt med släktingar eller vänner och deltog inte alltid i gemensamma aktiviteter eftersom hon hade kommit ihop sig med en av de andra på boendet. Det innebar att hon undvek de gemensamma utrymmena. Hon promenerade ibland med personalen men med viss personal stämde inte personkemin och då avstod hon hellre. Hon hade varit på dagverksamheten vid ett tillfälle. Kammarrätten anförde att utredningen visade att kvinnan var socialt isolerad och behövde hjälp för att bryta isoleringen. Boendets aktiviteter, dagverksamheten och kontakterna med personalen tillgodosåg inte hennes behov i detta avseende. Hon hade därför rätt till kontaktperson.

Rättspraxis har alltså delvis utvecklats i en negativ riktning som inte är förenlig med lagens intentioner. Det finns inget avgörande från HFD om rätten till kontaktperson. Däremot spretar praxis från kammarrätterna, vilket har skapat en betydande osäkerhet och lett till begränsande kommunala riktlinjer som saknar lagstöd. Det finns "goda" exempel på bifallsdomar, framför allt från kammarrätten i Göteborg: 6702-13, 6984-15 m.fl. där domstolen, precis som i RÅ 1995 ref 47 om ledsagning, tittar på den individuella situationen i det specifika boendet och konstaterar att behoven inte tillgodoses utan kontaktperson.

5. Nuläge

Begränsande riktlinjer

Över tid har olika begränsningar i insatsen kontaktperson skett. Det handlar bland annat om tidsbegränsning av beslut och begränsningar av antalet kontakttillfällen.

Nuläget: Många kommuner har sett över insatsen kontaktperson och myndighetsutövningen har blivit mer restriktiv och flertalet kommuner har upprättat riktlinjer. Man anser att kontaktperson ska ingå i insatsen bostad med särskild service, för de som är berättigade till denna insats. Det finns också exempel på riktlinjer kring ålder och föräldra-ansvar. Riktlinjerna kan också handla om schabloner istället för att man utgår ifrån den enskildes individuella behov. Behoven hos varje enskild person är ofta komplexa och låter sig inte beskrivas i schabloner eller typfall.

Analys: Det finns inte något stöd i lagstiftningen för generella begränsningar av kontaktperson till exempelvis ett visst antal timmar eller tillfällen. Det är den specifika situationen och behovet som ska vara avgörande för hur insatsen ska utformas och vem som kan vara lämplig som kontaktperson. Om kommunala riktlinjer omfattar avgränsningar och är formulerade så att de riskerar att bli styrande, uppstår en uppenbar risk att kommunerna inte gör en individuell bedömning av den enskildes behov. I det fall kommunala riktlinjer upprättas på detta område så måste dessa vara förenliga med lagtext, förarbeten och rättspraxis.

Ej verkställda beslut

I LSS-kommitténs slutbetänkande konstaterar man att:

”Kontaktperson är en av de insatser där antalet verkställda beslut per 10 000 invånare varierar mest mellan kommunerna.”

Nuläget: I IVO:s årliga genomgång av kommunernas inrapportering av ej verkställda beslut finner man att medianväntetiden för insatsen ledsagarservice 2017 uppgår till sju månader.⁵

Kommunerna är skyldiga att inom skälig tid verkställa sina beslut om insatser enligt LSS. Om en kommun inte har verkställt ett beslut

---

⁵ www.ivo.se/om-ivo/statistik/ej-verkstallda-beslut

enligt LSS inom tre månader ska kommunen rapportera detta till IVO. IVO har gjort en uppföljning

Av denna analys framgår bl.a. att politikerna och tjänstemännen angett flera förklaringar till varför väntetiderna är så långa avseende kontaktperson. Några framförda motiv till dröjsmålen är att det krävs ett förarbete för att hitta rätt kontaktperson som matchar den enskildes behov. Det är även svårt att rekrytera kontaktpersoner och kommunen har inte varit tillräckligt aktiv med att söka finna lösningar. Det är framförallt svårt att rekrytera män som vill vara kontaktpersoner. Dessutom måste man många gånger presentera ett flertal kontaktpersoner innan man hittar en individ som motparten känner tillit till.⁶

Rapporteringskyldigheten infördes den 1 juli 2008 i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Syftet var att minska problemen med att personer som erhållit ett positivt beslut inte fått sin insats verkställd inom skälig tid. Den införda lagstiftningen om rapporteringskyldighet har lett till en större medvetenhet i kommunerna om rättighetslagstiftningen och om behovet av planering och uppföljning av beslutade insatser. Detta var också en av avsikterna med att införa rapporteringskyldigheten. Denna medvetenhet har dock inte undanröjt svårigheterna att verkställa beslut. För insatsen kontaktperson handlar det till stor del om att rekrytera och matcha individer. Kommunerna är beroende av insatser från det civila samhället och vid insatsen kontaktperson handlar det till stor del att hitta rätt person för uppdraget. Det är därför viktigt att kommunerna arbetar aktivt med att utveckla ett effektivt förhållningssätt med tydlig koppling till LSS övergripande syfte och mål. För den berättigade är det av yttersta vikt att man får en vän och att ett socialt sammanhang påbörjas så snart som möjligt.

Enligt statistik från Socialstyrelsen ökade antalet personer som fick insatsen kontaktperson under några år, från 18 000 år 2007 till 19 600 personer 2012. Därefter har antalet personer med insatsen minskat något till 19 400 personer år 2016.⁷

---

⁶ Hur länge ska man behöva vänta? En uppföljning av rapporteringskyldighet och särskild avgift i socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. IVO; 2014

⁷ Registret över insatser enligt LSS, Socialstyrelsen

Rätten att kombinera LSS-insatsen boende med särskild service med LSS-insatsen kontaktperson

Begränsningar i rätten att kombinera olika LSS-insatser är idag en högaktuell fråga för många som omfattas av LSS. I LSS-kommitténs slutbetänkande konstaterar man: *Det förekommer även andra typer av begränsningar, b.la. av möjligheten att kombinera olika LSS-insatser.* En person kan ha rätt till kontaktperson fastän hen är beviljad andra insatser enligt LSS, exempelvis bostad med särskild service. Även om behovet i viss mån tillgodoses på annat sätt kan den enskilde också ha rätt till kompletterande insatser enligt LSS.⁸

En person som bor i en bostad med särskild service kan känna sig isolerad trots att hen är omgiven av personal och grannar. Det kan handla om att man inte vill eller att man inte har möjlighet att delta i de aktiviteter som boendet erbjuder. I många fall är personalstyrkan inte dimensionerad för att kunna ge personligt stöd för individuella aktiviteter eller att kunna lämna boendet för externa aktiviteter. Det kan handla om individuella fritidsaktiviteter utanför boendet som t.ex. gå på bio eller att delta i kulturlivet. Kontaktperson är då en mycket bra kompletterande insats för den enskilde.

Omvänd presumtion

LSS har en stark betoning på individens inflytande och det är den enskilde som äger behoven. I dagsläget tar myndigheter och domstolar sig själva rätten till tolkningsföreträde för den enskilde individen istället för att det som i övriga samhället normalt bestäms av individen själv. Det är alltid den enskilde som äger behoven.

Vi menar att den enskildes tolkningsföreträde måste göras så pass starkt att omvänd presumtion bör skrivas in i lagtexten. Det vill säga att det måste föreligga starka skäl för att inte utgå från den enskildes tolkning av sitt behov av kontaktperson.

Utredningsförslag om kontaktperson

Undertecknade instämmer med utredningens slutsats att stöd i form av en kontaktperson men också stöd för att kunna delta i olika aktiviteter är av stor betydelse för deltagande i samhället och för att förhindra isolering och avskildhet för personer som tillhör LSS personkrets.

---

⁸ Prop. 1992/93:159 s. 74 och 172

Undertecknande ifrågasätter dock starkt LSS-utredningens förslag om att man, vid samtycke, ska kunna få stöd i form av biträde av kontaktperson genom en gruppaktivitet. Många individer behöver ha ett enskilt stöd och en möjlighet att prata med en annan person om sina egna funderingar och tankar. De flesta människor önskar inte genomföra sådana personliga samtal i grupp. Gruppträffar kan även vara problematiska i den meningen att enskilda kan känna ett tvång av att träffa sin kontaktperson i grupp, man vill göra det enskilt. Insatsens grundläggande syfte är att den ska vara ett individuellt medmänskligt stöd. De undertecknande vänder sig emot detta utredningsförslag. Insatsen kontaktperson bör finnas kvar i sin nuvarande lydelse och utformas i enlighet med insatsens ursprungliga syfte.

6. Slutsatser kring kontaktperson

Vi bedömer att utredningen har gjort en korrekt bedömning gällande ledsagnings betydelse för personer som tillhör LSS personkrets, d.v.s. "Att ha vänner och vara en del av en gemenskap är centralt för välbefinnandet och människors hälsa."

Utifrån undertecknandes ställningstagande vill vi framföra följande:

Insatsen kontaktperson ska bestå i nuvarande lydelse.

Personer med funktionsnedsättningar har genom historien visat sig stå vid sidan av den vardagliga samhällsgemenskapen i högre utsträckning än andra och dessa personer har normalt färre nära vänner än andra.⁹ Många personer med funktionsnedsättning har behov av en person som kan bryta deras isolering genom mänsklig samvaro. Att ha vänner och vara en del av en gemenskap är centralt för välbefinnandet och den enskildes hälsa.

Avslutningsvis vill vi betona att insatsen kontaktperson är en förhållandevis liten insats i LSS, men med mycket stor betydelse för den enskilde. För många personer med funktionsnedsättning är den avgörande för huruvida man kan leva ett liv i gemenskap med andra och delta i samhället som andra. Mot bakgrund av att lagstiftningens intentioner urholkats över tid och att rättspraxis resulterat i en allt mer restriktiv tillämpning, ser vi ett behov av att man förtydligar

---

⁹ 1992/93:159 sid 75

lagstiftningen så att lagens ursprungliga syfte kan säkerställas i framtiden.

På en övergripande politisk nivå finns det ett arv att förvalta, en ursprunglig vilja och intention. När denna grundläggande ambition möter dagens verklighet, ekonomi och resursbrist så ser vi en tydlig skevhet i den praktiska tillämpningen. Gapet mellan grundläggande självklarheter, med bred folklig förankring, och den bistra verkligheten för enskilda individer med behov av delaktighet, blir allt större. Låt oss ta lärdom av funktionshindersrörelsens erfarenheter för att sluta gapet och säkerställa en långsiktigt god insats till gagn för samhället som helhet.

Funktionshindersrörelsens arbetsgrupp har arbetat parallellt med regeringens översyn av den statliga assistansersättningen och LSS.

Funktionsrätt Sverige

Lika Unika

DHR

Förbundet Unga rörelsehindrade

Neuroförbundet